

Taryhda iň baý adam hökmünde köplenç gündogar Mali imperiýasynyň hökümdary Mansa Musa görkezilýär. Mansa Musa XIV asyryň başlarynda, 1312–1337 ýyllary aralygynda häkimiýetde bolup, öz baýlygynyň ululygy bilen dünýä taryhyna girmegi başardy.

Hökümdarlygyň beýik döwri Mansa Musanyň hökümdarlygy Mali imperiýasynyň altyn öndürmekde dünýäniň öňde baryjy ýurtlarynyň biri bolan döwre gabat geldi. Afrika yklymynda maliýe, medeniýet we bilim pudagynda öňde baryjy orun eýelemegi başaran imperator, emläginiň köp bölegini altyn gazyp almakdan we söwda ýollaryndan gazandy. Şol döwürde Mali imperiýasy dünýäniň altyn gorlarynyň 50%-den gowragyna eýe bolupdyr.

Sefere çykmagy we täsiri Mansa Musa 1324 ýylda Mekgä zyýarat etmek üçin taryhy seferini amala aşyrdy. Bu syýahat dünýä taryhynda iň baý syýahat hökmünde bellenýär. Ol tötänden geçýän şäherlerde altyn paýlap, ony ykdysady täsire getiripdir. Musanyň bermegi Mali imperiýasynyň baýlygyny we medeni gymmatlyklaryny dünýä ýüzüne görkezdi.

Mirasy we öçmez täsiri Mansa Musa diňe baýlygyny görkezmek bilen çäklenmän, şol bir wagtyň özünde medeni we bilimi ösdürmek üçin uly tagalla etdi. Şol döwürde Timbuktu şäheri bilimiň we medeniýetiň merkezi bolup, okuw jaýlary we kitaplaryny toplamak arkaly Musanyň diplomatiýasyny we alymlygyny görkezdi.

Mansa Musanyň baýlygyndaky hakyky sanlary we möçberi belli bolmasa-da, taryhçylar onuň emlägini şu günki ölçeglere öwürip bolmajak derejesinde çaklaýarlar. Ol diňe bir taryhyň baý şahsyýeti däl, eýsem medeni we ykdysady taýdan uly täsir galdyran şahsyýet bolup galýar.